

Oponentský posudek

DOLEŽAL, Petr. *Vnímání studia na Vysoké škole ekonomické v Praze v období normalizace jejími tehdejšími studenty*. FHS 2017.

V diplomové práci nazvané *Vnímání studia na Vysoké škole ekonomické v Praze v období normalizace jejími tehdejšími studenty* Petr Doležal po celou dobu obkružuje jednu otázku, na kterou se pokouší odpovědět. Onou otázkou je: „zda v normalizačním systému školství, respektive VŠE, převládala komunistickou ideologií ovlivněná výuka“ (citace ze strany 27, avšak autor se k této otázce vrací).

Odmyslíme-li poněkud kostrbatou formulaci výzkumné otázky, jde nepochybně o téma legitimní, koneckonců dnes stále živé. Petr Doležal má navíc k němu jako bývalý student VŠE předpoklady. Diplomantův závěr je prostý a VŠE z něj vychází dobře – odbornost nad ideologií v 70. a 80. letech převládala. Problémem je, že autor tento svůj závěr postuluje na základě pouhých pěti rozhovorů, přičemž jeden z nich byl navíc realizován s bývalým studentem ČVUT. Vznáší se tak nad tímto závěrem otázka relevantnosti, byť sám Doležal píše, že závěry lze pokládat za „relevantní a důvěryhodné“ (s. 67).

Hned zkraje je nicméně třeba říci, že diplomová práce je přijatelná a čtenáři poskytne základní pomůcku pro orientaci v daném tématu. Chtěl bych se však zmínit o některých problematických místech (o relevantnosti jsem již hovořil):

1. Autor až příliš spoléhá na narativy svých informantů, nijak je neproblematizuje, jen je rozvíjí. Leckdo by přitom mohl říci, že bývalý student nebude hanit svou alma mater, navíc zde může svou roli sehrát nostalgie, a také vzpomínky na studentský život mohou narativ poněkud prosvětlit.
2. Zdá se mi, že není dostatečně propracovaná teoretická část diplomové práce. Uvedu jeden příklad. Petr Doležal píše o takzvané „šedé zóně“. Jde o koncept Jiřiny Šiklové, o tom se však již v textu nedočteme, navíc tento koncept Jiřiny Šiklové autor dosti ohýbá, až je vlastně k nepoznání. Například píše (s. 40): „většinová část obyvatelstva Československa, někdy též popisována jako tzn. šedá zóna...“ - myslím, že by takový popis paní Šiklovou poněkud vylekal (a i následující pasáže jsou dosti nepřesné). Na straně 67-68 se pak k šedé zóně Petr Doležal vrací, ale opět si zdaleka nejsem jist, že toto je ona „šedá zóna“, kterou měla na mysli paní Šiklová...
3. Zajímalo by mne – a autor o tom – v textu nemluví, co to vlastně je „ideologií ovlivněná výuka“? A je dnes ideologií ovlivněná výuka? A je to špatně, že je výuka nasáklá ideologií? A lze se toho vystříhat? Čekal bych, že takové otázky, které vytvářejí kontext, budou zodpovězeny v diplomové práci, ale nejsou.

Závěrem lze říci, že přes některé výtky, které možná otevírají prostor pro diskuzi při obhajobě, je diplomová práce Petra Doležala přípustná. Navrhují ji proto k obhajobě a při jejím zdařilém průběhu ji doporučuji hodnotit stupněm velmi dobře.

V Praze dne 24. ledna 2018

.....
PhDr. Přemysl Houda, PhD.